

Examen VMBO-GL en TL 2023

muziek

tijdvak 1

woensdag 17 mei

09.00 - 11.00 uur

Vergeet niet je op te zetten!

Klik op 'Start' om te beginnen.

Start ▶

Het examen bestaat uit acht blokken met in totaal 51 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 68 punten te behalen.
Voor elke vraag staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Blok 1 G. Trovesi - Animal In Marcia

Blok 2 Ed Sheeran - Bad Habits

Blok 3 F. Schubert - Frühlingstraum

Blok 4 M. Bates - Mothership

Blok 5 Fiona Apple - Extraordinary Machine

Blok 6 Simi - Woman

Blok 7 P. Wranitzky - Grande sinfonie 'La Paix'

Blok 8 Lost Frequencies & Calum Scott - Where Are You Now

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Blok 1 G. Trovesi - Animali In Marcia

Dit vragenblok gaat over het lied *Animali In Marcia* (Mars van de dieren) van de Italiaanse componist Gianluigi Trovesi (geboren in 1944).

De vragen 1 en 2 gaan over hetzelfde fragment.

Het fragment is het begin van de intro.

(1p) Welke afbeelding geeft het slaginstrument in het fragment weer?

A

B

C

D

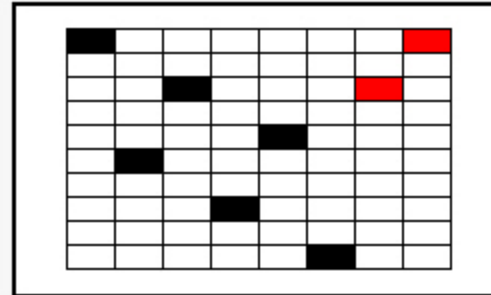

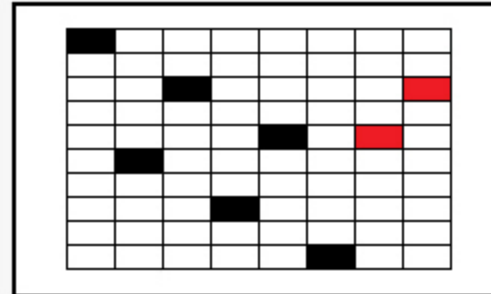
Het fragment is het begin van de intro. De contrabas speelt twee keer dezelfde baslijn.

(1p) Welke grafische notatie geeft de baslijn het best weer als je let op de rode blokjes?

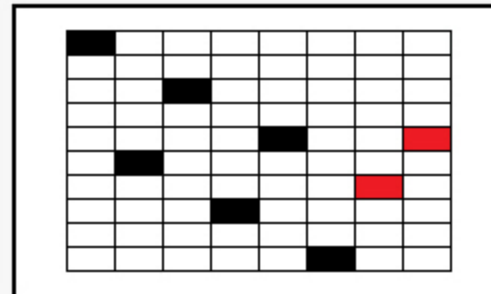
A

B

C

(1p) Welk instrument speelt in het fragment de melodie?

Het fragment is couplet 1. Hoewel het lijkt alsof de tekst alleen maar gesproken wordt, heeft de uitvoering toch een muzikaal karakter.

(1p) Waaruit blijkt het muzikale karakter als je let op de stem?

Het fragment duurt acht maten en die kun je verdelen in twee gelijke delen.

(2p) Noem twee verschillen tussen het eerste deel en het tweede deel als je let op de klarinet. Ga in je antwoord uit van het tweede deel.

In het fragment spelen violen en een contrabas.

(1p) Geef de Italiaanse technische term voor de speeltechniek op de violen en de contrabas in het fragment.

Het fragment is het slot van het lied. Het tempo verandert.

(1p) Geef de technische term voor de tempoverandering in het fragment.

Blok 2 Ed Sheeran - Bad Habits

Dit vragenblok gaat over de song *Bad Habits* van Ed Sheeran.

Het fragment is het begin van de song.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de gitaar het best weer als je let op de plaatsing van de maatstrepen?

A

B

C

Every time you come around, you know I can't say no
Every time the sun goes down, I let you take control
I can feel the paradise before my world implodes
And tonight had something wonderful

Het fragment is couplet 1. De tekst is weergegeven.

(1p) Welk vormschema geeft de zangmelodie juist weer?

- A a - a - b - b'
- B a - a - b - c
- C a - a' - b - b'
- D a - a' - b - c

Het fragment is het begin van het refrein.

**(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de baspartij van maat 1 t/m 4 juist weer?
Welk notenvoorbeeld geeft de baspartij van maat 5 t/m 8 juist weer?**

maat 1 t/m 4

1

2

maat 5 t/m 8

1

2

Het fragment is het einde van couplet 2. Er klinken meerdere zangstemmen.

(1p) Welke technische term past het best bij het samengaan van de zangstemmen aan het einde van het fragment?

- A imitatie
- B parallelle beweging
- C polyfonie
- D tegenbeweging

Videofragment 1 is een live-versie van de song. Videofragment 2 is een andere versie van de song.

(2p) Noem drie verschillen tussen videofragment 1 en videofragment 2 als je let op de muziek. Ga in je antwoord uit van videofragment 2.

Blok 3 F. Schubert - Frühlingstraum

Dit vragenblok gaat over het lied *Frühlingstraum* (Voorjaarsdroom) van de Oostenrijkse componist Franz Schubert (1797-1828). In het lied droomt iemand over bloeiende bloemen in het voorjaar, maar als hij wakker wordt blijkt het winter te zijn.

Het fragment is het voorspel van het lied. De maatsoort is 6/8. Het voorspel begint met een opmaat.

(1p) Uit hoeveel maten bestaat het voorspel? Laat de opmaat buiten beschouwing.

- A twee maten
- B vier maten
- C acht maten

- 1 Ich träumte von bunten Blumen,
- 2 so wie sie wohl blühen in Mai
- 3 Ich träumte von grünen Wiesen,
- 4 von lustigem Vogelgeschrei,
- 5 von lustigem Vogelgeschrei

Fragment 1 is het voorspel. Fragment 2 is couplet 1. De tekst van couplet 1 is weergegeven.

(1p) Van welke twee regels uit het couplet is het toonhoogteverloop afkomstig uit het voorspel?

van de regels

- A 1 en 3
- B 1 en 4
- C 2 en 3
- D 2 en 4

Het fragment is het begin van couplet 2. De tekst met vertaling is weergegeven.

Und als die Hähne krähten,
da ward mein Auge wach;
da war es kalt und finster

En toen de hanen kraaiden,
toen werd mijn oog wakker;
toen was het koud en donker

(1p) Op welke manier wordt het kraaien van de haan in de pianobegeleiding verklankt?

De vragen 16 en 17 gaan over hetzelfde fragment.

Het fragment is het begin van couplet 3.

(1p) Welke stemsoort past het best bij de zangstem?

- A sopraan
- B alt
- C tenor
- D bas

Het fragment is het begin van couplet 3.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de melodie van de zang juist weer?

A
Doch an den Fen - ster - schei - ben, wer mal - te die Blät - ter__ da?

B
Doch an den Fen - ster - schei - ben, wer mal - te die Blät - ter__ da?

C
Doch an den Fen - ster - schei - ben, wer mal - te die Blät - ter__ da?

D
Doch an den Fen - ster - schei - ben, wer mal - te die Blät - ter__ da?

Het videofragment komt uit een bewerking van het lied.

(1p) Wat is de naam van het instrument dat in beeld te zien en te horen is?

Het videofragment komt uit een bewerking van het lied waarbij gedanst wordt. Sommige mensen vinden zo'n bewerking van een klassiek lied een goed idee, andere mensen vinden het juist geen goed idee.

(2p) Geef voor beide meningen een argument.

Blok 4 M. Bates - Mothership

Dit vragenblok gaat over het werk *Mothership* (Moederschap) van de Amerikaanse componist Mason Bates (geboren in 1977). Het werk is geschreven voor elektronische instrumenten en orkest.

Het fragment komt uit het begin van het werk. Het fragment beeldt het opstijgen van een ruimteschip uit.

(2p) Leg aan de hand van twee muzikale kenmerken uit op welke manier dit opstijgen muzikaal wordt uitgebeeld. Kies uit: dynamiek, ritme en toonhoogte.

Het werk is geschreven voor elektronische instrumenten en orkest.

(1p) Bij welke instrumentengroep van het symfonieorkest past het elektronische instrument in het videofragment als je let op de klankkleur?

In het fragment spelen de violen.

(1p) Uit hoeveel verschillende stukjes bestaat de vioolpartij?

- A vier
- B vijf
- C zes

In videofragment 1 heeft de elektrische gitaar een solo. In videofragment 2 heeft de guzheng (Chinees snaarinstrument) een solo. De muziek in videofragment 1 heeft een ander karakter dan de muziek in videofragment 2.

(2p) Kies voor beide videofragmenten een karakter. Kies uit:

- angstig
- lief
- sprookjesachtig
- stoer
- verdrietig
- vrolijk

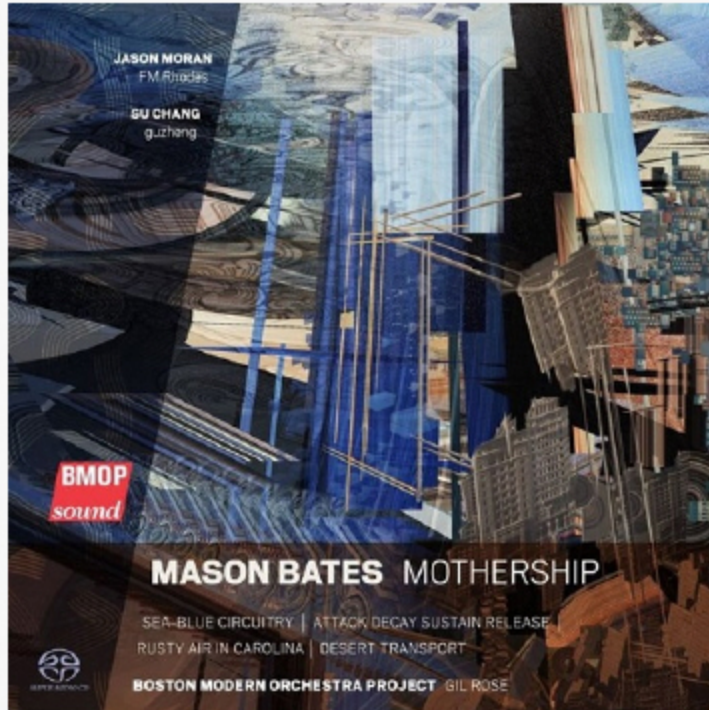
Geef bij elk instrument aan waardoor het gekozen karakter past bij het videofragment als je let op de muziek.

Het instrument dat in het videofragment de solo speelt, heeft zowel kenmerken van een contrabas als van een basgitaar. Een afbeelding van het instrument is weergegeven.

(2p) Noem een kenmerk van de contrabas en noem een kenmerk van de basgitaar als je let op het instrument op de foto / in het videofragment.

Let op: je mag niet hetzelfde kenmerk noemen bij zowel de contrabas als de basgitaar.

De afbeelding is een screenshot van het album op Spotify. Het videofragment is de vioolsolo uit een live-optreden.

(1p) Waardoor past de afbeelding goed bij de vioolsolo? Zeg iets over de afbeelding en zeg iets over de vioolsolo.

Het fragment is het slot van het werk.

(2p) Waaraan is te horen dat het werk gaat eindigen? Geef twee antwoorden.

Blok 5 Fiona Apple - Extraordinary Machine

Dit vragenblok gaat over de song *Extraordinary Machine* van de Amerikaanse singer-songwriter Fiona Apple.

Het fragment is de intro.

(1p) Welk (melodisch) slaginstrument klinkt er behalve de buisklok?

- A klokkenspel
- B marimba**
- C vibrafoon

- 1 I certainly haven't been shopping for any new shoes, and
- 2 I certainly haven't been spreading myself around
- 3 I still only travel by foot and by foot it's a slow climb

Het fragment is het begin van couplet 1. De tekst is weergegeven.

(1p) Uit welke ritmische figuur bestaat de zangmelodie bijna geheel?

Het fragment is het refrein.

(1p) Welk blaasinstrument klinkt?

- A fagot
- B saxofoon
- C trombone
- D tuba

In het fragment speelt een hobo.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de melodie van de hobo het best weer als je let op maat 2?

A

B

C

D

>> De klank is een halve toon hoger dan de notatie.

Het fragment is het einde van het refrein en het begin van de bridge.

(2p) Noem twee contrasten tussen het refrein en de bridge als je let op de zang. Ga in je antwoord uit van de bridge. Laat de tekst buiten beschouwing.

Het fragment is het begin van het refrein en bestaat uit twee regels.

**(1p) Eindigt regel 1 majeur of mineur?
Eindigt regel 2 majeur of mineur?**

eind regel 1   eind regel 2

A	majeur	majeur
B	majeur	mineur
C	mineur	majeur
D	mineur	mineur

Fragment 1 is het begin van de song. Fragment 2 is het einde van de song. Beide fragmenten zijn in de uitwerkbijlage schematisch weergegeven.

(2p) Geef voor beide fragmenten met een kruisje het moment aan waarop de buisklok wordt aangeslagen.

Blok 6 Simi - Woman

Dit vragenblok gaat over de song *Woman* van de Nigeriaanse zangeres Simi.

Simi strijdt in haar land voor gelijke rechten voor vrouwen en mannen. Deze song gaat over het versterken van de positie van de vrouw in Nigeria.

- 1 Woman don suffer o lowo everybody
- 2 Suffer suffer for world (amen), enjoy for heaven
- 3 Man e no like woman, woman no like woman
- 4 She no be like water, water, e no get enemy

Het fragment is de intro en couplet 1. De tekst is weergegeven.
Behalve de eerste tekstregel beginnen nog twee tekstregels op de vierde tel.

(1p) Welke tekstregels beginnen op de vierde tel?

de regels

- A 1, 2 en 3
- B 1, 2 en 4
- C 1, 3 en 4

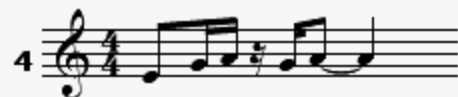
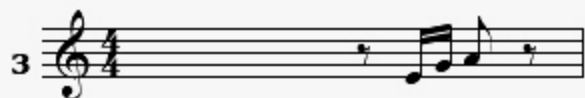
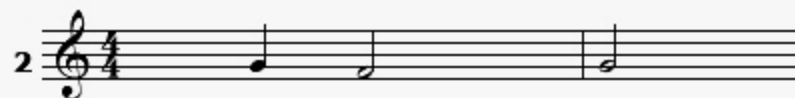

Het fragment is het refrein. In het fragment wisselen de leadzangeres en de backing vocals elkaar af.

(1p) Zingen de backing vocals alleen eenstemmig, alleen meerstemmig of eenstemmig en meerstemmig?

- A alleen eenstemmig
- B alleen meerstemmig
- C eenstemmig en meerstemmig

Het fragment is een tussenspel. De melodie van de blazers is weergegeven, maar niet in de juiste volgorde.

(2p) Zet de stukjes in de juiste volgorde.

>> De klank is een halve toon lager dan de notatie.

In het fragment stopt de begeleiding.

(1p) Geef de technische term voor zo'n onderbreking in de begeleiding.

Het videofragment komt uit de videoclip van de song. Simi strijdt in haar land voor gelijke rechten voor vrouwen en mannen. Deze song gaat over het versterken van de positie van de vrouw in Nigeria.

**(2p) Op welke manier is deze boodschap te zien in het beeld?
Geef twee antwoorden.**

In het videofragment speelt een bassist mee met het einde van de song. Behalve tokkelen gebruikt de bassist nog meer speeltechnieken.

(1p) Geef de technische term voor nog een andere speeltechniek op de basgitaar in het fragment.

Blok 7 P. Wranitzky - Grande sinfonie 'La Paix'

Dit vragenblok gaat over de symfonie *La Paix* (De vrede) van de Tsjechische componist Paul Wranitzky (1756-1808). De symfonie verklankt een achttiende-eeuwse veldslag tussen Frankrijk en een aantal andere landen.

Het fragment is het begin van het werk. De melodie van de violen is in de uitwerkbijlage afgedrukt. Bij twee noten speelt een pauk mee.

(1p) Omcirkel in de uitwerkbijlage de twee noten waar een pauk speelt.

Het fragment verklankt het marcheren van Engelse soldaten.

(1p) Welke instrumenten klinken?

- A alleen houten blaasinstrumenten
- B alleen houten blaasinstrumenten en koperen blaasinstrumenten
- C houten blaasinstrumenten, koperen blaasinstrumenten en strijkinstrumenten

De Engelse en Franse legers ontmoeten elkaar en er wordt gevochten. De componist beeldt de veldslag muzikaal uit. Je zou kunnen zeggen dat in het fragment het rennen van de paarden klinkt.

(2p) Op welke manier is het rennen van de paarden verklankt in het fragment? Geef twee antwoorden.

Het fragment is het einde van de treurmars voor de Franse koning. Er klinkt een eenvoudige melodie. Deze is in de uitwerkbijlage onvolledig afgedrukt.

(2p) Noteer de ontbrekende aanwijzingen. Gebruik:

rit. (= ritenuto)

f

p

Let op: sommige aanwijzingen moet je vaker gebruiken.

In het fragment marcheert eerst het Engelse leger, daarna hun bondgenoten. De Engelse mars verschilt van de mars van de bondgenoten.

(2p) Noem twee muzikale verschillen tussen de twee marsen. Ga in je antwoord uit van de tweede mars.

In het fragment klinken kanonschoten.

(1p) Welk instrument verklankt de kanonschoten? Omcirkel in de uitwerkbijlage het nummer van de juiste afbeelding en geef de (Nederlandse) naam van het instrument.

1

2

3

Het fragment is het begin van het laatste deel. In dit deel wordt er vrede gesloten tussen Frankrijk en de tegenstanders.

(1p) Begint het fragment met of zonder opmaat? Wat is de maatsoort?

	opmaat	maatsoort
A	met	4/4
B	met	6/8
C	zonder	4/4
D	zonder	6/8

Blok 8 Lost Frequencies & Calum Scott - Where Are You Now

Dit vragenblok gaat over de song *Where Are You Now* van de Belgische dj Lost Frequencies in samenwerking met de Britse zanger Calum Scott.

Het fragment is de intro en couplet 1 en duurt twaalf maten.

(1p) Kruis in het schema in de uitwerkbijlage elke maat aan waarin de vingerknips en/of handclaps klinken. Let op: het fragment begint met een lange opmaat van drie tellen.

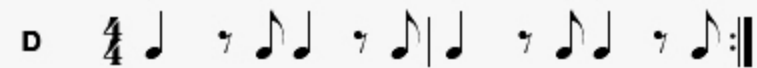
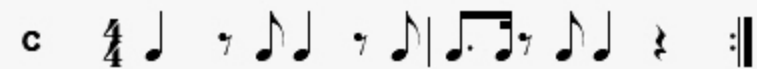
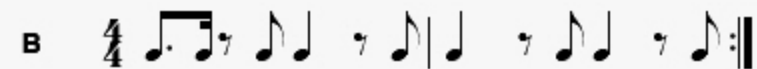
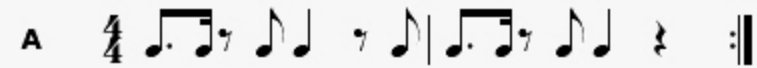
Het fragment is de prechorus (een gedeelte voor het refrein) en het begin van het refrein.

(2p) Noem twee manieren waarop naar het refrein wordt toegewerkt.

Het fragment is het refrein. De bas speelt twee maten die steeds worden herhaald.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft het ritme van de baspartij het best weer?

Het videofragment komt uit een live-optreden op een festival. Naast de muziek verhogen ook andere kunstvormen de sfeer van het optreden.

(2p) Welke andere kunstvormen dan muziek verhogen de sfeer van het optreden? Geef twee antwoorden.

Het videofragment is het slot van de videoclip van de song. De tekst is met vertaling weergegeven.

Where are you now? (5x)

Waar ben je nu? (5x)

You're just like my favourite song

Je bent net als mijn favoriete lied

Going 'round and 'round my head

Dat blijft rondzingen in mijn hoofd

Like my favourite song

Als mijn favoriete lied

Going 'round and 'round my head

Dat blijft rondzingen in mijn hoofd

(2p) Noem twee manieren waarop de inhoud van de tekst in de muziek of in de videoclip is uitgebeeld.

Dit was de laatste vraag van het examen.

Klik op of onder in het scherm als je de vragen nog eens wilt langslopen.

Klik op de knop 'Stoppen' als je klaar bent.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.

Einde